

Pseudo 2- Çaprazlanmış Modüller ve Pseudo 3- Çaprazlanmış Modüller

Sedat PAK¹ Özgün GÜRMEŒ ALANSAL² Uğur CESUR³

¹ Necmettin Erbakan Üniversitesi Fen Fakültesi, Matematik ve Bilgisayar Bölümü, Ahmet Keleşoğlu Yerleşkesi, A Blok, Oda No: 110, Meram, Konya, Türkiye (*Sorumlu Yazar/Corresponding Author*)

² Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Matematik Bölümü, Kütahya, Türkiye

³ Milli Eğitim Bakanlığı, 42140, Meram, Konya, Turkey

Makale Bilgileri

Makale Geçmişi

Geliş: 13.11.2020

Kabul: 18.12.2020

Yayın: 31.12.2020

Anahtar Kelimeler:

Çaprazlanmış Modül,
Homotopi, Moore
kompleks,
Pseudosimplisel grup.

ÖZET

Homotopi 2 – tiplerinin cebirsel modelleri üzerindeki çalışmasında J.H.L.Whitehead [1], çaprazlanmış modül kavramını ilk olarak gruplar üzerine tanımlamış, sonrasında ise çaprazlanmış modül cebirler üzerinde T. Porter [2] tarafından tanımlanmıştır, ayrıntılı bilgi için [3,4,5] bakılabilir. Conduché [6] ise 3 - tip homotopi modeli olarak 2-çaprazlanmış model kavramını tanımlamıştır. Carrasco-Cegarra [7], hiper çaprazlanmış kompleks kavramını tanımlamış ve hiper çaprazlanmış kompleksler kategorisinin simplisel gruplar kategorisine denk olduğunu göstermiştir. Mutlu – Porter [8], simplisel gruplarda Peiffer çiftlerinden faydalanmışlardır. Daha sonra 3 - çaprazlanmış modül yapısı, Arvasi, Kuzpınarı ve Uslu [9] tarafından tanımlanmıştır. Inassaridze [10], pseudosimplisel grup yapısını tanımlamış, Akça ve Pak [11] pseudo 2- çaprazlanmış modülü tanımlamıştır. Bu çalışmada pseudo 3- çaprazlanmış modül kavramını tanımlanarak, Arvasi , Kuzpınarı ve Uslu [9] tarafından tanımlanan 3-çaprazlanmış modüller ile arasındaki ilişki incelenmiştir ve pseudo 3- çaprazlanmış modüller kategorisi ile 3-çaprazlanmış modüller kategorisinin denkliği elde edilmiştir [12].

Pseudo 2- Crossed Modules and Pseudo 3- Crossed Modules

Article Info

Article History

Received: 13.11.2020

Accepted: 18.12.2020

Published: 31.12.2020

Keywords:

Crossed Module,
Homotopy, Moore
complex,
Pseudosimplisel group.

ABSTRACT

J.H.L.Whitehead [1] first defined the concept of crossed modules on groups in his work on algebraic models of Homotopy 2 -types, and then T. Porter [2] defined this concept on algebras. For detailed information, see [3,4,5]. Conduché [6] defined the concept of 2-crossed model as a 3-type homotopy model. Carrasco Cegarra [7] defined the concept of hypercrossed complexes and showed that the category of hypercrossed complexes corresponds to the category of simplicial groups. Mutlu –Porter [8] made use of piffer pairs in simplicial groups. Later, Arvasi, Kuzpınarı and Uslu [9] defined a 3-crossed module structure. Inassaridze [10] defined the pseudosimplisel group structure. Akça and Pak [11] defined the pseudo 2-crossed module. In this study, the relationship between 3-crossed modules defined by Arvasi, Kuzpınarı and Uslu [9] was investigated by defining the concept of pseudo 3-crossed modules, and the equivalence of the category of pseudo 3-crossed modules and the category of 3-crossed modules was obtained [12].

Atıf/Citation: Pak, S.; Gürmen Alansal, Ö.; Cesur, U. (2020). Pseudo 2- Çaprazlanmış Modüller ve Pseudo 3- Çaprazlanmış Modüller, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 2(2), 22-37.

“This article is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC 4.0)”

GİRİŞ (INTRODUCTION)

1.1. Pseudosimplisel Gruplar (Pseudosimplicial Groups)

Boştan farklı bir G grubu üzerinde tanımlanan yüz homomorfizmleri $\partial_i^n: G_n \rightarrow G_{n-1}$, $0 \leq i \leq n$, $n \neq 0$ ve $s_i^n: G_n \rightarrow G_{n+1}$, $0 \leq i \leq n$ pseudo dejenere operatörleri ile birlikte $\{G_n\}$ 'den oluşan pseudosimplisel grup yapısı, aşağıdaki özellikleri sağlar:

$$\begin{aligned}\partial_i^{n-1} \partial_j^n &= \partial_{j-1}^{n-1} \partial_i^n, & i < j \\ \partial_i^{n+1} s_j^n &= s_{j-1}^{n-1} \partial_i^n, & i < j \\ \partial_i^{n+1} s_j^n &= 1 = \partial_{i+1}^{n+1} s_j^n \\ \partial_i^{n+1} s_j^n &= s_j^{n-1} \partial_{i-1}^n, & i > j + 1\end{aligned}$$

Bu şartlara,

$$s_i^{n+1} s_j^n = s_{j+1}^{n+1} s_i^n \quad i \leq j$$

şartını da dahil edersek, simplisel grupları elde ederiz. Doğal olarak, her simplisel grup bir pseudosimplisel gruptur. Bunun tersi daima doğru değildir [10].

1.2. Moore Kompleks (The Moore Complex)

Bir $\mathbf{G}$ pseudosimplisel grubu için,

$$(NG_n) = \bigcap_{i=0}^{n-1} \text{Kerd}_i^n$$

olmak üzere,

$$(NG, \partial) : \dots \longrightarrow NG_1 \xrightarrow{d_2} NG_1 \xrightarrow{d_1} NG_0$$

biçimindeki zincir kompleksine $\mathbf{G}$ nin Moore Kompleksi denir ve (NG, ∂) ile gösterilir. $\mathbf{G}$ pseudosimplisel grubunun n . Homotopi modülü $\pi_n(\mathbf{G})$,

$$\begin{aligned}\pi_n(G) \cong H_n(NG, \partial) &= \frac{\bigcap_{i=0}^n \text{Kerd}_i^n}{d_{n+1}^{n+1}(\bigcap_{i=0}^n \text{Kerd}_i^{n+1})} \\ &= \frac{NG_n \cap \text{Kerd}_n^n}{d_{n+1}^{n+1}(NG_{n+1})}\end{aligned}$$

olarak tanımlanır ve bu $\mathbf{G}$ nin Moore kompleksinin n . homolojisine denktir. $n > k$ için G_n pseudosimplisel grubu sıfır grubu ise bu gruba k - truncated pseudosimplisel grup denir. Bir k - truncated pseudosimplisel grup $tr_k G$ ile gösterilir ve truncation fonktoru,

$$tr_k: PseudosimpGrp \rightarrow Tr_k PseudosimpGrp$$

dır. Bu fonkturun sağ adjoint fonktoru ile k - coskeletonu,

$$Cosk_k: Tr_k PseudosimpGrp \rightarrow PseudosimpGrp$$

ve sol adjoint fonktoru ile $k - skeletonu$,

$$sk_k: Tr_k PseudosimpGrp \rightarrow PseudosimpGrp$$

vardır.

1.3. Tanım ve Notasyonlar (Definitions and Notations)

Bir, $[n] = \{0 < 1 < 2 < \dots < n\}$ sıralı kümesi için

$\delta_i^n: [n-1] \rightarrow [n]$, $0 \leq i \leq n$ ve $\alpha_i^n: [n+1] \rightarrow [n]$, $0 \leq j \leq n$ dönüşümleri,

$$\delta_i^n(x) = \begin{cases} x & ; x < i \\ x+1 & ; x \geq i \end{cases}$$

ve

$$\alpha_i^n(x) = \begin{cases} x & ; x \leq j \\ x-1 & ; x > j \end{cases}$$

şeklinde tanımlıdır. Ayrıca $0 \leq r \leq n$ için $f: [n] \rightarrow [n-r]$ şeklindeki f operatörlerinin kümesi $S(n, n-r)$ olsun. Bu kümenin elemanları arasındaki bileşke işleminden faydalanarak, pseudosimplisel özdeşlikler elde edilir.

$j < i$ için $\alpha_j \alpha_i = \alpha_{i-1} \alpha_j$ dir. Burada, α_j, α_i lerin bileşkesi f yi verir.

$$f = \alpha_{i_1} \circ \alpha_{i_2} \circ \dots \circ \alpha_{i_r}$$

olup $f \in S(n, n-r)$ dir. Böylece $S(n, n-r)$ nin bir elemanı,

$$\{i_1, \dots, i_r\} ; 0 \leq i_1 < i_2 < \dots < i_r \leq n-1$$

ile belirlenir. Burada $[n]$ nin elemanları $0 \leq i_1 < i_2 < \dots < i_r \leq n-1$ formundaki elemanlardır ve $\{i_1, \dots, i_r\} = \{i: f(i) = f(i+1)\}$ dir. Dolayısıyla; $S(n, n)$ nin tek elemanı özdeşlik dönüşümüdür ve $( )$ ile veya $\emptyset_n$ ile gösterilir. $S(n, 0)$ ın da tek elemanı $(n-1, n-2, \dots, 0)$ dır. $n \geq 0$ için

$$S(n) = \bigcup_{0 \leq r \leq n} S(n, n-r)$$

şeklinde tanımlansın. $\alpha, \beta \in S(n)$ ve $\alpha = \{i_r, \dots, i_1\}$ ve $\beta = \{j_s, \dots, j_1\}$ olsun. $\alpha < \beta$ için, $i_1 = j_1, i_2 = j_2, \dots, i_k = j_k$, iken $i_{k+1} = j_{k+1}$. $r < s$ için $i_1 = j_1, i_2 = j_2, \dots, i_r = j_r$ olmalıdır. Bu şekilde bir sıralama $S(n)$ kümesini bir sıralı küme yapar. Örneğin

$$S(2) = \{\emptyset_2 < (1) < (0) < (1,0)\}$$

$$S(3) = \{\emptyset_3 < (2) < (1) < (2,1) < (0) < (2,0) < (1,0) < (2,1,0)\}$$

$$S(4) = \{\emptyset_4 < (3) < (2) < (3,2) < (1) < (3,1) < (2,1) < (3,2,1) < (0) < (3,0) < (2,0) < (3,2,0) < (1,0) < (3,1,0) < (2,1,0) < (3,2,1,0)\}$$

dir.

1.4. Pseudosimplisel Grubun Yarı Direkt Ayrışması (The Semidirect Decomposition of a Pseudosimplicial Group)

1.4.1. Tanım (Definition) G bir grup, $n \geq 2$ için, $G_1, G_2, \dots, G_n$ ler G nin alt grupları olsun. Eğer

- i) Her $1 \leq s \leq n$ için $G_1 \cdot G_2 \cdot \dots \cdot G_s$, G nin bir alt grubu,
- ii) $G_1 \cdot G_2 \cdot \dots \cdot G_n = G$,
- iii) $1 \leq s < t \leq n$ için $(G_1 \cdot G_2 \cdot \dots \cdot G_s) \cap G_t = 1$

şartları sağlanıyorsa G ye $G_1, G_2, \dots, G_n$ lerin n -yarıdirekt çarpımı denir. Bu durum

$$G = G_1 \rtimes G_2 \rtimes \dots \rtimes G_n$$

şeklinde ifade edilir. Bu durumda $g \in G$ elemanı $g_i \in G_i$ olmak üzere

$$g_1 \cdot g_2 \cdot \dots \cdot g_n$$

şeklinde tek bir biçimde yazılıma sahiptir.

1.4.2. Tanım (Definition) G bir pseudosimplisel grup olsun. Herhangi $n \geq 0$ için G_n grubu,
 $G_n \cong (\dots (NG_n \rtimes s_{n-1}NG_{n-1}) \rtimes \dots \rtimes s_{n-2} \dots s_0NG_1) \rtimes (\dots (s_{n-2}NG_{n-1} \rtimes s_{n-1}s_{n-2}NG_{n-2}) \rtimes \dots \rtimes s_{n-1}s_{n-2} \dots s_0NG_0)$

olarak yazılabilir. Bu yazılıma G_n nin yarı direkt ayrışımı denir.

1.4.3. Teorem (Theorem) G , bir pseudosimplisel grup olmak üzere G_n nin yarı direkt ayrışımı;

$$G_n \cong \text{Ker}d_n^n \rtimes s_{n-1}^{n-1}(G_{n-1})$$

şeklinindedir. Buna göre özel olarak

$$G_1 \cong NG_1 \rtimes s_0NG_0$$

$$G_2 \cong (NG_2 \rtimes s_1NG_1) \rtimes (s_0NG_1 \rtimes s_1s_0NG_0)$$

$$G_3 \cong (NG_3 \rtimes s_2NG_2) \rtimes (s_1NG_2 \rtimes s_2s_1NG_1) \rtimes ((s_0NG_2 \rtimes s_2s_0NG_1) \rtimes (s_1s_0NG_1 \rtimes s_2s_1s_0NG_0)).$$

$$G_4 \cong (((NG_4 \rtimes s_3NG_3) \rtimes (s_2NG_3 \rtimes s_3s_2NG_2)) \rtimes ((s_1NG_3 \rtimes s_3s_1NG_2) \rtimes (s_2s_1NG_2 \rtimes s_3s_2s_1NG_1))) \rtimes s_0(G_3 \text{ in bir ayrışımı})$$

olur.

$\alpha = (i_l, \dots, i_1) \in S(n)$ için karşılık gelen terim,

$$s_\alpha(NG_{n-\#\alpha}) = s_{i_l \dots i_1}(NG_{n-\#\alpha}) = s_{i_l \dots i_1}(NG_{n-\#\alpha})$$

dir. Ayrıca burada $\#\alpha = l$ dir.

Böylece herhangi bir $x \in G_n, y \in NG_n$ ve $x_\alpha \in NG_{n-\#\alpha}$ için

$$x = y \prod_{\alpha \in S(n)} s_\alpha(x_\alpha)$$

şeklinde ifade edilir.

1.5. Hiperçaprazlanmış Kompleks Çiftleri (Hypercrossed Complex Pairings)

Hiperçaprazlanmış kompleks çiftleri ile ilgili temel fikir Carrasco ve Cegarra [7,13] çalışmalarında karşımıza çıkmıştır. Mutlu ve Porter [8] çalışmalarında Conduché [6], çalışmalarından faydalanarak, hiperçaprazlanmış kompleks çiftlerini oluşturmuşlardır. Hiper çaprazlanmış kompleks çiftleri ile ilgili ayrıntılı bilgi için Mutlu ve Porter [8] ve Carrasco ve Cegarra [7,13] çalışmalarına bakılabilir. $\alpha, \beta \in S(n)$ ve $\alpha = (i_1, \dots, i_r)$, $\beta = (j_1, \dots, j_s)$ için $\alpha \cap \beta = \emptyset$ olmak üzere, (α, β) şeklindeki ikililerin kümesini $P(n)$ ile gösterelim. Ayrıca $\#\alpha$, $\#\beta$ sırasıyla α ve β nin eleman sayılarını gösterebiliriz.

$$F_{\alpha,\beta} = NG_{n-\#\alpha} \times NG_{n-\#\beta} \rightarrow NG_n$$

dönüşümü, aşağıdaki değişmeli diyagramdan elde edilir.

$$\begin{array}{ccc} NG_{n-\#\alpha} \times NG_{n-\#\beta} & \xrightarrow{F_{\alpha,\beta}} & NG_n \\ \downarrow s_\alpha \times s_\beta & & \downarrow p \\ G_n \times G_n & \xrightarrow{\mu} & G_n \end{array}$$

Burada $F_{\alpha,\beta} = p\mu s_\alpha \times s_\beta$ formunda olup:

$$s_\alpha = s_{i_1}, \dots, s_{i_r} : NG_{n-\#\alpha} \rightarrow G_n$$

$$s_\beta = s_{j_1}, \dots, s_{j_s} : NG_{n-\#\beta} \rightarrow G_n$$

biçiminde gösterilir.

$$\begin{aligned} \mu : G_n \times G_n &\rightarrow G_n \\ x \times y &\mapsto x \cdot y \end{aligned}$$

iken $p : G_n \rightarrow NG_n$ dönüşümü $p = p_{n-1}p_{n-2} \dots p_0$ ve $0 \leq j \leq n-1$ için $p_j(x) = x s_j d_j(x)^{-1}$ şeklinde tanımlıdır.

$x_\alpha \in G_{n-\#\alpha}$, $y_\beta \in G_{n-\#\beta}$ olmak üzere; NG_n içinde

$$\begin{aligned} F_{\alpha,\beta}(x_\alpha, y_\beta) &= p\mu(s_\alpha \times s_\beta)(x_\alpha, y_\beta) \\ &= p[s_\alpha x_\alpha, s_\beta y_\beta] \end{aligned}$$

dir. Buradan da $F_{\alpha,\beta}(x_\alpha, y_\beta)$ nin elemanları tarafından üretilen G_n nin N_n normal alt grubunu gösterebiliriz. Bu normal alt grup, $n = 3$ ve $n = 4$ değerleri için şu şekilde elde edilebilir.

$n = 3$ için mümkün Peiffer eşleşmeleri,

$$F_{(1,0)(2)}, F_{(2,0)(1)}, F_{(0)(2,1)}, F_{(0)(2)}, F_{(1)(2)}, F_{(0)(1)}$$

dir. N_3 üreteçleri, her $x_1 \in NG_1, y_2 \in NG_2$ için,

$$F_{(1,0)(2)}(x_1, y_2) = [s_1 s_0 x_1, s_2 y_2][s_2 y_2, s_2 s_0 x_1],$$

$$F_{(2,0)(1)}(x_1, y_2) = [s_2 s_0 x_1, s_1 y_2][s_1 y_2, s_1 s_2 x_1][s_2 s_1 x_1, s_2 y_2][s_2 y_2, s_2 s_0 x_1],$$

her $x_2 \in NG_2, y_1 \in NG_1$ için,

$$F_{(0)(2,1)}(x_2, y_1) = [s_0 x_2, s_2 s_1 y_1][s_2 s_1 y_1, s_1 x_2][s_2 x_2, s_2 s_1 y_1],$$

Ve her $x_2, y_2 \in NG_2$ için,

$$F_{(0)(1)}(x_2, y_2) = [s_0x_2, s_1y_2][s_1y_2, s_1x_2][s_2x_2, s_2y_2],$$

$$F_{(0)(2)}(x_2, y_2) = [s_0x_2, s_2y_2],$$

$$F_{(1)(2)}(x_2, y_2) = [s_1x_2, s_2y_2][s_2y_2, s_2x_2].$$

şeklindedir.

$n = 4$ için, ilgili eşlemeler:

$$\begin{array}{ccccc} F_{(0)(3,2,1)}, & F_{(3,2,0)(1)}, & F_{(3,1,0)(2)}, & F_{(2,1,0)(3)}, & F_{(3,0)(2,1)}, \\ F_{(2,0)(3,1)}, & F_{(1,0)(3,2)}, & F_{(1)(3,2)}, & F_{(0)(3,2)}, & F_{(0)(3,1)}, \\ F_{(0)(2,1)}, & F_{(3,1)(2)}, & F_{(2,1)(3)}, & F_{(3,0)(2)}, & F_{(3,0)(1)}, \\ F_{(2,0)(3)}, & F_{(2,0)(1)}, & F_{(1,0)(3)}, & F_{(1,0)(2)}, & F_{(2)(3)}, \\ F_{(1)(3)}, & F_{(0)(3)}, & F_{(1)(2)}, & F_{(0)(2)}, & F_{(0)(1)} \end{array}$$

şeklindedir. Her $x_1, y_1 \in NG_1$, $x_2, y_2 \in NG_2$, ve her $x_3, y_3 \in NG_3$, için N_4 normal alt grubunun üreteçleri kolaylıkla elde edilir.

MATERYAL VE YÖNTEM (MATERIALS AND METHODS)

Pseudosimplisel Gruplar için Çaprazlanmış Modüller (Crossed Modules for Pseudo-simplicial Groups)

Teorem 2.1. Moore kompleksinin boyu 1 olan Pseudosimplisel gruplar kategorisi ile çaprazlanmış modüller kategorisi denktir [11].

İspat. Kabul edelim ki G , Moore kompleksinin boyu 1 olan bir pseudosimplisel grup olsun. $P = NG_0 = G_0$, $M = NG_1 = \text{çek}(d_0 : G_1 \rightarrow G_0)$ ve $\partial = d_1$ alınsın ve $p \in P$ nin $m \in M$ üzerine etkisi

$${}^p m = s_0(p)ms_0(p)^{-1},$$

olarak alınsın, buna göre

$$\partial({}^p m) = d_1(s_0(p)ms_0(p)^{-1})$$

elde edilir. Burada

$$\dots \rightarrow 1 \rightarrow M \xrightarrow{\partial} P \rightarrow 1$$

Moore kompleksinin boyu 1 olduğu için $\partial_2 NG_2 = 1$ eşitliği mevcuttur. Her $m, m' \in M, p \in P$ için

$$\begin{aligned} \text{CM1} \quad \partial_1({}^p m) &= d_1({}^p m) \\ &= d_1(s_0(p)ms_0(p)^{-1}) \\ &= d_1s_0(p)d_1(m)d_1s_0(p)^{-1} \\ &= p\partial_1(m)p^{-1} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{CM2} \quad (\partial_1 m)m' &= s_0\partial_1(m)m's_0\partial_1(m)^{-1} \\ &= s_0d_1(m)m's_0d_1(m)^{-1} \\ &= s_0d_1(m)m's_0d_1(m)^{-1}[(m(m')^{-1}m^{-1})(mm'm^{-1})] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= d_2 s_0(m) d_2 s_1(m') d_2 s_0(m)^{-1} d_2 s_1(m) \\
 &\quad d_2 s_1(m')^{-1} d_2 s_1(m^{-1}) (mm' m^{-1}) \\
 &= d_2 (s_0(m) s_1(m') s_0(m)^{-1} s_1(m) s_1(m')^{-1} s_1(m)^{-1} (mm' m^{-1})) \\
 &= mm' m^{-1}
 \end{aligned}$$

dir. Böylece $\partial : M \rightarrow P$ çaprazlanmış modülü elde edilir.

İlk olarak Conduche [6], homotopi 3 - tipler için bir model olarak 2 - çaprazlanmış modüllerden bahsetmiştir. Akça ve Pak [11] pseudo 2 – çaprazlanmış modülleri tanımlamışlardır. Bu tanımda bir pseudo 2 - çaprazlanmış modülün

$$L \xrightarrow{\partial_2} M \xrightarrow{\partial_1} P$$

şeklinde grupların bir kompleksi ve P -gruplarının ∂_2, ∂_1 morfizmlerinden meydana geldiği ifade edilmiştir. Burada P grubunun M, L ve kendisi üzerine grup etkisi ile birlikte

$$L \xrightarrow{\partial_2} M$$

bir pseudo çaprazlanmış modüldür. M nin L üzerinde etkisi ile her $l \in L, m \in M$ ve $p \in P$ için

$${}^p m ({}^p l) = {}^p ({}^m l)$$

elde edilir. Ayrıca “Peiffer lifting” dönüşümleri,

$$\{, \}: M \times M \rightarrow L$$

her $l, l' \in L, m, m', m'' \in M$ ve $p \in P$ için,

$$\begin{aligned}
 \text{P-2CM1)} \quad & \partial_2 \{m, m'\} = ({}^{\partial_1 m} m') mm'^{-1} m^{-1} \\
 \text{P-2CM2)} \quad & \{\partial_2 l, \partial_2 l'\} = [l', l] \\
 \text{P-2CM3)} \quad & \text{(i) } \{mm', m''\} = {}^{\partial_1 m} \{m', m''\} \{m, m' m'' m^{-1}\} \\
 & \text{(ii) } \{m, m' m''\} = \{m, m'\} {}^{mm' m^{-1}} \{m, m''\} \\
 \text{P-2CM4)} \quad & \text{(a) } \{\partial_2 l, m\} = {}^m l (l)^{-1}, \\
 & \text{(b) } \{m, \partial_2 l\} = ({}^{\partial_1 m} l) ({}^m l)^{-1} \\
 \text{P-2CM5)} \quad & \{m, \partial_2 l\} \{\partial_2 l, m\} = ({}^{\partial_1 m} l) (l)^{-1}
 \end{aligned}$$

özellikleri sağlanır.

Bir pseudo 2-çaprazlanmış modülü $\{L, M, P, \partial_2, \partial_1\}$ şeklinde gösterilebilir. 2 - çaprazlanmış modül tanımını elde etmek için yukarıdaki koşullara

$$2\text{CM6)} \quad {}^p \{m, m'\} = \{{}^p m, {}^p m'\}$$

şartı da eklenmelidir.

Conduche [6], Moore kompleksinin boyu 2 olan simplisel gruplar kategorisinin 2-çaprazlanmış modüller kategorisine denkliğini göstermiş, Akça ve Pak [11] ise Moore kompleksinin boyu 2 olan pseudo simplisel gruplar kategorisinin pseudo 2- çaprazlanmış modüller kategorisine denkliğini göstermiştir.

Teorem 2.2.1. Pseudo 2-çaprazlanmış modül kategorisi, Moore kompleksinin boyu 2 olan pseudosimplisel gruplar kategorisine denktir [11].

İspat Akça ve Pak [11] tarafından verilmiştir.

$$\begin{array}{ccc}
 & tr_2 PseudoSimpGrp & \\
 tr_2 \nearrow & & \nwarrow \\
 & \cos k_2 & \\
 PseudosimpGrp_{\leq 2} & \longleftrightarrow & \chi_2 Mod
 \end{array}$$

elde edilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇLAR (DISCUSSION AND CONCLUSIONS)

3.1. Pseudo 3-Çaprazlanmış Modüller (Pseudo 3- Crossed Modules)

Pseudo 3-çaprazlanmış modüller kategorisini oluşturmak için ilk olarak, Conduch'e [6] nin metodundan faydalanacağız. Conduch'e [6] metodunda bir simplisel gurubun yarı direkt ayrışımını kullanarak bazı eşitlikler verdi. Bu eşitliklerin Mutlu ve Porter [8] tarafından $n = 3$ için ∂_3 altında $F_{\alpha,\beta}$ Peiffer çiftlerinin görüntüleri olduğu ifade edilmiştir. Arvasi, Kuzpınarı ve Uslu [9] çalışmalarında Conduch'e [6] den farklı olarak direkt ayrışım yerine $F_{\alpha,\beta}$ kullanmışlardır. Böylece $n = 4$ için benzer eşitlikleri tanımlayarak bir 3-çaprazlanmış modülün aksiyomlarını elde etmişlerdir. Bizde Arvasi, Kuzpınarı ve Uslu [9] nun çalışmalarından faydalanarak, Pseudo 3- çaprazlanmış modül aksiyomlarını elde etmeye çalışacağız.

G , Moore kompleksinin uzunluğu 3 olan bir pseudosimplisel grup olsun, $NG_0 = N$, $NG_1 = A$, $NG_2 = B$, $NG_3 = C$ ile bir

$$C \xrightarrow{\partial_3} B \xrightarrow{\partial_2} A \xrightarrow{\partial_1} N$$

grup kompleksi elde edilir. Burada N nin A, B, C üzerine etkisi, A nın B ve C üzerine ve B nin C üzerine etkisi

$$\begin{aligned}
 {}^n a &= s_0 n(a) s_0 n^{-1} \\
 {}^n b &= s_1 s_0 n(b) s_1 s_0 n^{-1} \\
 {}^n c &= s_2 s_1 s_0 n(c) s_2 s_1 s_0 n^{-1} \\
 {}^a b &= s_1 a(b) s_1 a^{-1} \\
 {}^a c &= s_2 s_1 a(c) s_2 s_1 a^{-1} \\
 b.c &= s_2 b(c) s_2 b^{-1}
 \end{aligned}$$

olarak tanımlanır.

$$[s_1 s_0 a s_2 s_1 \partial_1 a, c] = 1$$

$$[s_1 b s_2 s_1 \partial_2 b, c] = 1$$

$$[c', c^{-1} s_2 \partial_3 c] = 1$$

ve buradan

$$\partial_1 a c = s_1 s_0 a(c) s_1 s_0 a^{-1}$$

$$\partial_2 b c = s_1 b(c) s_1 b^{-1}$$

$$\partial_3 c \cdot c' = c(c') c^{-1}$$

dir ve

$$\partial_3(b \cdot c) = \partial_3(s_2 b(c) s_2 b^{-1})$$

$$= \partial_3 s_2 b(\partial_3 c) s_2 b^{-1}$$

$$= b(\partial_3 c) b^{-1}$$

elde edilir. Böylece $\partial_3: C \rightarrow B$ çaprazlanmış modül olduğu gösterilmiş olur.

3.2. Tanım

$$C \xrightarrow{\partial_3} B \xrightarrow{\partial_2} A \xrightarrow{\partial_1} N$$

yukarıdaki gibi bir grup kompleksi olmak üzere, Peiffer liftingleri $a, a' \in A$, ve $b, b' \in B$ için

$$\{ , \} : A \times A \rightarrow B$$

$$\{a, a'\} = [s_1 a, s_1 a'] [s_1 a', s_0 a]$$

$$\{ , \}_{(1)(0)} : B \times B \rightarrow C$$

$$\{b, b'\}_{(1)(0)} = [s_2 b', s_2 b] [s_1 b, s_1 b'] [s_1 b', s_0 b]$$

$$\{ , \}_{(2)(1)} : B \times B \rightarrow C$$

$$\{b, b'\}_{(2)(1)} = [s_2 b, s_2 b'] [s_2 b', s_1 b]$$

$$\{ , \}_{(0)(2)} : B \times B \rightarrow C$$

$$\{b, b'\}_{(0)(2)} = [s_2 b', s_0 b]$$

$$\{ , \}_{(1,0)(2)} : A \times B \rightarrow C$$

$$\{a, b'\}_{(1,0)(2)} = [s_2 s_0 a, s_2 b'] [s_2 b', s_1 s_0 a]$$

$$\{ , \}_{(2,0)(1)} : A \times B \rightarrow C$$

$$\{a, b'\}_{(2,0)(1)} = [s_2 s_0 a, s_2 b'] [s_2 b', s_2 s_1 a] [s_2 s_1 a, s_1 b'] [s_1 b', s_2 s_0 a]$$

$$\{ , \}_{(2,0)(1)} : B \times A \rightarrow C$$

$$\{b', a\}_{(0)(2,1)} = [s_2 s_1 a, s_2 b'] [s_1 b', s_2 s_1 a] [s_2 s_1 a, s_0 b']$$

şeklinde tanımlansın. Böylece aşağıdaki özdeşlikler elde edilir. Burada, $a, a', a'' \in A$, $b, b', b'' \in B$, $c, c', c'' \in C$ olmak üzere

$\{a, \partial_3 c''\}_{(1,0)(2)}$	=	$\{a, \partial_3 c''\}_{(2,0)(1)} a(c'')^{\partial_1 a} (c''^{-1})$
$\{\partial_3 c'', a\}_{(0)(2,1)}$	=	$a(c')c'^{-1}$
$\{a, \partial_3 c\}_{(1,0)(2)}$	=	$\{a, \partial_3 c\}_{(2,0)(1)} \{\partial_3 c, a\}_{(0)(2,1)} c^{\partial_1 m} c^{-1}$
$\{b', \partial_2 b\}_{(0)(2,1)}$	=	$\{b, b'\}_{(2)(1)}^{-1} \{b', b\}_{(1)(0)}$
$\{\partial_2 b, b'\}_{(2,0)(1)}$	=	$\{b, b'\}_{(0)(2)}^{-1} [b', b]_{(2)(1)} \{b, b'\}_{(1)(0)}$
$\{\partial_2 b, b'\}_{(1,0)(2)}$	=	$(\{b, b'\}_{(0)(2)})^{-1}$
$\{b, b', b''\}_{(2)(1)}$	=	$\{b, b'\}_{(2)(1)} \partial^b b' \cdot \{b, b''\}_{(2)(1)}$
$\{bb', b''\}_{(2)(1)}$	=	$b \cdot \{b', b''\}_{(2)(1)} \{b, \partial^b b''\}_{(2)(1)}$
$\partial_3(\{b, b'\}_{(1)(0)})$	=	$[b, b'] \{\partial_2 b, \partial_2 b'\}$
$\partial_3(\{b, b'\}_{(2)(1)})$	=	$bb' b^{-1} (\partial_2 b b')^{-1}$
$\partial_3(\{b, b'\}_{(0)(2)})$	=	$\partial_3(\{\partial_2 b, b'\}_{(1,0)(2)})^{-1}$
$\partial_3(\{b, a\}_{(0)(2,1)})$	=	$a b b^{-1} \{\partial_2 b, a\}$
$\partial_3(\{a, b\}_{(2,0)(1)})$	=	$\partial_3\{a, b\}_{(1,0)(2)} \partial_1 a b^a (b^{-1}) \{a, \partial_2 b\}$
$\{\partial_3 c, b\}_{(2)(1)} \{b, \partial_3 c\}_{(2)(1)}$	=	$c^{(\partial_2 b} (c^{-1}))$
$\{\partial_3 c, b\}_{(1)(0)} \{b, \partial_3 c\}_{(1)(0)}$	=	1
$\{\partial_3 c, \partial_3 c'\}_{(2)(1)}$	=	$[c, c']$
$\{\partial_3 c, \partial_3 c'\}_{(1)(0)}$	=	$[c', c]$
$\{\partial_3 c, b'\}_{(0)(2)}$	=	1
$\{\partial_2 b, \partial_3 c\}_{(1,0)(2)}$	=	$\{b, \partial_3 c\}_{(0)(2)}^{-1}$
$\{\partial_2 b, \partial_3 c\}_{(2,0)(1)}$	=	$\{b, \partial_3 c\}_{(0)(2)} c^{(\partial_2 b} (c^{-1}))$
$\{\partial_3 c, \partial_2 b\}_{(0)(2,1)}$	=	$\partial_2 b c c^{-1}$

${}^n\{a, a'\} = \{ {}^n a, {}^n a' \}$
${}^n\{b, b'\}_{(1)(0)} = \{ {}^n b, {}^n b' \}_{(1)(0)}$
${}^n\{b, b'\}_{(2)(1)} = \{ {}^n b, {}^n b' \}_{(2)(1)}$
${}^n\{b, b'\}_{(0)(2)} = \{ {}^n b, {}^n b' \}_{(0)(2)}$
${}^n\{a, b'\}_{(1,0)(2)} = \{ {}^n a, {}^n b' \}_{(1,0)(2)}$
${}^n\{a, b'\}_{(2,0)(1)} = \{ {}^n a, {}^n b' \}_{(2,0)(1)}$
${}^n\{b', a\}_{(0)(2,1)} = \{ {}^n b', {}^n a \}_{(0)(2,1)}$

${}^n\{a', a''\} = {}^a\{a', a''\}$
${}^n\{b, b'\}_{(1)(0)} = \{ {}^a b, {}^a b' \}_{(1)(0)}$
${}^n\{b, b'\}_{(2)(1)} = \{ {}^a b, {}^a b' \}_{(2)(1)}$
${}^n\{b, b'\}_{(0)(2)} = \{ {}^a b, {}^a b' \}_{(0)(2)}$
${}^n\{a, b'\}_{(1,0)(2)} = \{ {}^a a, {}^a b' \}_{(1,0)(2)}$
${}^n\{a, b'\}_{(2,0)(1)} = \{ {}^a a, {}^a b' \}_{(2,0)(1)}$
${}^n\{b', a\}_{(0)(2,1)} = \{ {}^a b', {}^a a \}_{(0)(2,1)}$

elde edilir.

3.3. Tanım Grupların bir kompleksinin 3 – çaprazlanmış modülü

$$C \xrightarrow{\partial_3} B \xrightarrow{\partial_2} A \xrightarrow{\partial_1} N$$

grupların ve morfizmelerinin bir kompleksi olsun. N nin C, B ve A üzerine etkisi, A nın C ve B üzerine etkisi ve B nin C üzerine etkisi ile birlikte

$$\begin{aligned} \{ \cdot, \cdot \}_{(1)(0)} &: B \times B \rightarrow C \\ \{ \cdot, \cdot \}_{(1,0)(2)} &: A \times B \rightarrow C \\ \{ \cdot, \cdot \}_{(0)(2,1)} &: B \times A \rightarrow C \\ \{ \cdot, \cdot \}_{(0)(2)} &: B \times B \rightarrow C \\ \{ \cdot, \cdot \}_{(2)(1)} &: B \times B \rightarrow C \\ \{ \cdot, \cdot \}_{(2,0)(1)} &: A \times B \rightarrow C \\ \{ \cdot, \cdot \} &: A \times A \rightarrow B \end{aligned}$$

3 boyutlu Peiffer liftingi denilen dönüşümler için

$$\mathbf{P-3CM1)} \quad C \xrightarrow{\partial_3} B \xrightarrow{\partial_2} A$$

$\{ \quad , \quad \}_{(2)(1)}$ Peiffer lifting ile bir pseudo 2 çaprazlanmış modüldür.

$$\mathbf{P-3CM2)} \quad \{ a, \partial_3 c \}_{(1,0)(2)} = \{ a, \partial_3 c \}_{(2,0)(1)} \quad {}^a(c)^{\partial_1 a}(c^{-1})$$

$$\mathbf{P-3CM3)} \quad \{ \partial_3 c, a \}_{(0)(2,1)} = {}^a(c)c^{-1}$$

$$\mathbf{P-3CM4)} \quad \{ a, \partial_3 c \}_{(1,0)(2)} = \{ a, \partial_3 c \}_{(2,0)(1)} \{ \partial_3 c, a \}_{(0)(2,1)} \quad (c)^{\partial_1 a}(c^{-1})$$

$$\mathbf{P-3CM5)} \quad \{ b', \partial_3 b \}_{(0)(2,1)} = \{ b, b' \}_{(2)(1)}^{-1} \{ b', b \}_{(1)(0)}$$

$$\mathbf{P-3CM6)} \quad \{ \partial_2 b, b' \}_{(2,0)(1)} = \{ b, b' \}_{(0)(2)}^{-1} [b', b]_{(2)(1)} \{ b, b' \}_{(1)(0)}$$

$$\mathbf{P-3CM7)} \quad \{ \partial_2 b, b' \}_{(1,0)(2)} = (\{ b, b' \}_{(0)(2)})^{-1}$$

$$\mathbf{P-3CM8)} \quad \partial_3(\{ b, b' \}_{(1),(0)}) = [b, b'] \{ \partial_2 b, \partial_2 b' \}$$

$$\mathbf{P-3CM9)} \quad \partial_3(\{ b, b' \}_{(0),(2)}) = \partial_3(\{ \partial_2 b, b' \}_{(1,0)(2)})^{-1}$$

$$\mathbf{P-3CM10)} \quad \partial_3(\{ b, a \}_{(0),(2,1)}) = abb^{-1} \{ \partial_2 b, a \}$$

$$\mathbf{P-3CM11)} \quad \partial_3(\{ a, b \}_{(2,0),(1)}) = \partial_3 \{ a, b \}_{(1,0)(2)} \quad {}^{\partial_1 a} b \quad {}^a b^{-1} \{ a, \partial_2 b \}$$

$$\mathbf{P-3CM12a)} \quad \{ \partial_3 c, b \}_{(1)(0)} = ({}^b c)c^{-1}$$

$$\mathbf{P-3CM12b)} \quad \{ b, \partial_3 c \}_{(1)(0)} = c({}^b c)^{-1}$$

$$\mathbf{P-3CM13)} \quad \{ \partial_3 c, \partial_3 c' \}_{(1)(0)} = [c', c]$$

$$\mathbf{P-3CM14)} \quad \{ \partial_3 c, b' \}_{(0)(2)} = 1$$

$$\mathbf{P-3CM15)} \quad \{ \partial_3 b, \partial_3 c \}_{(1,0)(2)} = \{ b, \partial_3 \}_{(0)(2)}^{-1}$$

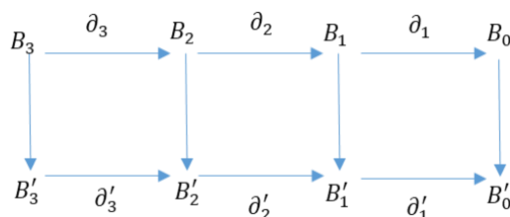
$$\mathbf{P-3CM16)} \quad \{ \partial_2 b, \partial_3 c \}_{(2,0)(1)} = \{ b, \partial_3 \}_{(0)(2)} \quad c({}^{\partial_2 b}(c^{-1}))$$

$$\mathbf{P-3CM17)} \quad \{ \partial_3 c, \partial_2 b \}_{(0)(2,1)} = {}^{\partial_2 b} c c^{-1}$$

$$\mathbf{P-3CM18)} \quad \partial_2 \{ a, a' \} = aa'a^{-1}({}^{\partial_1 a} a')^{-1}$$

aksiyomları sağlanıyorsa yukarıdaki komplekse bir pseudo 3-çaprazlanmış modül ve $(C, B, A, N, \partial_3, \partial_2, \partial_1)$ ile gösterilir.

Gruplar için pseudo 3-çaprazlanmış modül morfizimlerini,

gösterebiliriz.

$$f_1({}^n a) = (f_0({}^n))f_1(a), \quad f_2({}^n b) = (f_0({}^n))f_2(b), \quad f_3({}^n c) = (f_0({}^n))f_3(c)$$

Her $c \in C$, $b \in B$, $a \in A$ için,

$$\begin{aligned} \{, \} f_2 \times f_2 &= f_3 \{, \} \text{ için } \{, \}_{(0)(2)}, \{, \}_{(2)(1)}, \{, \}_{(1)(0)} \\ \{, \} f_1 \times f_2 &= f_3 \{, \} \text{ için } \{, \}_{(1,0)(2)}, \{, \}_{(2,0)(1)} \\ \{, \} f_2 \times f_1 &= f_3 \{, \} \text{ için } \{, \}_{(0)(2,1)} \\ \{, \} f_1 \times f_1 &= f_2 \{, \} \text{ için } \{, \} \end{aligned}$$

Böylece, $\mathbf{pX}_3\mathbf{Mod}$ ile göstereceğimiz pseudo 3-çaprazlanmış modüller kategorisini tanımlayabiliriz.

Pseudosimplisel Gruplar (Pseudosimplicial Groups)

Bir $\mathbf{G}$, Moore kompleksi $\mathbf{NG}$ ile gösterilen bir pseudosimplisel grup olsun,

$$NG_3 / \partial_4(NG_4 \cap D_4) \xrightarrow{\partial_3} NG_2 \xrightarrow{\partial_2} NG_1 \xrightarrow{\partial_1} NG_0$$

grup kompleksi

$$\{, \} : NG_1 \times NG_1 \rightarrow NG_2$$

$$\{x_1, y_1\} = [s_0 x_1, s_1 y_1][s_1 y_1, s_0 x_1]$$

$$\{, \}_{(1)(0)} : NG_2 \times NG_2 \rightarrow NG_3 / \partial_4(NG_4 \cap D_4)$$

$$\{x_2, y_2\} = \overline{[s_0 x_2, s_1 y_2][s_1 y_2, s_1 x_2][s_2 x_2, s_2 y_2]}$$

$$\{, \}_{(2)(1)} : NG_2 \times NG_2 \rightarrow NG_3 / \partial_4(NG_4 \cap D_4)$$

$$\{x_2, y_2\} = \overline{[s_1 x_2, s_2 y_2][s_2 y_2, s_2 x_2]}$$

$$\{, \}_{(0)(2)} : NG_2 \times NG_2 \rightarrow NG_3 / \partial_4(NG_4 \cap D_4)$$

$$\{x_2, y_2\} = \overline{[s_0 x_2, s_2 y_2]}$$

$$\{, \}_{(1,0)(2)} : NG_1 \times NG_2 \rightarrow NG_3 / \partial_4(NG_4 \cap D_4)$$

$$\{x_1, y_2\} = \overline{[s_1 s_0 x_1, s_2 y_2][s_2 y_2, s_2 s_0 x_1]}$$

$$\{, \}_{(2,0)(1)} : NG_1 \times NG_2 \rightarrow NG_3 / \partial_4(NG_4 \cap D_4)$$

$$\{x_1, y_2\} = \overline{[s_2 s_0 x_1, s_1 y_2][s_1 y_2, s_2 s_1 x_1][s_2 s_1 x_1, s_2 y_2][s_2 y_2, s_2 s_0 x_1]}$$

$$\{, \}_{(0)(2,1)} : NG_2 \times NG_1 \rightarrow NG_3 / \partial_4(NG_4 \cap D_4)$$

$$\{y_2, x_1\} = \overline{[s_0 y_2, s_2 s_1 x_1][s_2 s_1 x_1, s_1 y_2][s_2 y_2, s_2 s_1 x_1]}$$

Peiffer liftingleri ile birlikte bir pseudo 3 - çaprazlanmış modüldür.

3.4. Teorem Pseudo 3 - çaprazlanmış modüller kategorisi, Moore kompleksinin uzunluğu 3 olan pseudosimplisel gruplar kategorisine denktir.

İspat: G , Moore kompleksinin uzunluğu 3 olan bir pseudosimplisel grup olsun.

$$NG_3 \xrightarrow{\partial_3} NG_2 \xrightarrow{\partial_2} NG_1 \xrightarrow{\partial_1} NG_0$$

grup kompleksinin bir pseudo 3 – çaprazlanmış modül olduğunu gösterelim. Moore kompleksinin uzunluğu 3 olduğundan, $NG_4 \cap D_4 = 1$, böylece $\partial_4(NG_4 \cap D_4) = 1$ elde edilir ve $NG_3/\partial_4(NG_4 \cap D_4)$ yerine NG_3 alabiliriz $NG_4 \cap D_4$,

$$\tau_3: \text{pSimpGrp}_{\leq 3} \rightarrow \text{pX}_3\text{Mod}$$

Böylece Moore kompleksinin uzunluğu 3 olan pseudosimplisel gruplar kategorisinden pseudo 3 çaprazlanmış modüller kategorisine bir fonktor vardır. Tersine;

$$C \xrightarrow{\partial_3} B \xrightarrow{\partial_2} A \xrightarrow{\partial_1} N$$

Bir pseudo 3 çaprazlanmış modül olsun. $H_0 = N$ olmak üzere, N nin A üzerine etkisi ile $H_1 = A \rtimes N$ yarı direkt çarpımı elde edilir

$$d_0: A \rtimes N \rightarrow N$$

$$(a, n) \mapsto n$$

$$d_1: A \rtimes N \rightarrow N$$

$$(a, n) \mapsto (\partial_1(a))n$$

$$s_0: N \rightarrow A \rtimes N$$

$$n \mapsto (1, n).$$

$(a, n) \in A \rtimes N$ için yüz ve dejenere dönüşümleri yazılabilir. Şimdi, A ve N 'nin B üzerine etkisi ile, $H_2 = (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N)$ yarı-direkt çarpımını elde ederiz. $b \in B$, $a, a' \in A$ ve $n \in N$ için yüz ve dejenere dönüşümleri,

$$d_0: (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \rightarrow (A \rtimes N)$$

$$(b, a, a', n) \rightarrow (a', n)$$

$$d_1: (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \rightarrow (A \rtimes N)$$

$$(b, a, a', n) \rightarrow (aa', n)$$

$$d_2: (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \rightarrow (A \rtimes N)$$

$$(b, a, a', n) \rightarrow (\partial_2(b)a, \partial_1(a')n)$$

$$s_0: (A \rtimes N) \rightarrow (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N)$$

$$(a', n) \rightarrow (1, 1, a', n)$$

$$s_1: (A \rtimes N) \rightarrow (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N)$$

$$(a', n) \rightarrow (1, a', 1, n)$$

$\{, \}_{(2)(1)}$ bir pseudo 2 – çaprazlanmış modül olduğundan B nin C üzerine etkisi, $b \in B, c \in C$ için

$${}^b c = \{\partial_3 c, b\}_{(2)(1)} c^{-1}$$

bu etkiyi kullanarak $C \rtimes B$ yarı direkt çarpımını elde ederiz. $(b, a) \in B \rtimes A$ nın $(c, b) \in C \rtimes B$ üzerine etkisini kullanarak

$$\begin{aligned} ({}^{1,a})(c, b') &= {}^a ({}^1 c), {}^a ({}^1 b') \\ &= {}^a (c), {}^a (b') \\ ({}^{b,1})(c, b') &= {}^1 ({}^b c), {}^1 ({}^b b') \\ &= {}^b (c), {}^b (b') \\ &= \partial_2^b c \{\partial_3 c\}_{(2)(1)}, b b' b^{-1} \end{aligned}$$

elde edilir. Böylece

$$H_3 = (C \rtimes B) \rtimes (B \rtimes A) \times (A \rtimes N)$$

Yarı direk çarpımı elde edilir. Dejenere ve yüz operatörlerimiz

$$\begin{aligned} d_0 &: = (C \rtimes B) \rtimes (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \rightarrow (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \\ &\quad (c, b, b', a, a', n) \rightarrow (b', a, a', n) \\ d_1 &: = (C \rtimes B) \rtimes (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \rightarrow (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \\ &\quad (c, b, b', a, a', n) \rightarrow (b, a, a', n) \\ d_2 &: = (C \rtimes B) \rtimes (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \rightarrow (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \\ &\quad (c, b, b', a, a', n) \rightarrow (b b', a, a', n) \\ d_3 &: = (C \rtimes B) \rtimes (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \rightarrow (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \\ &\quad (c, b, b', a, a', n) \rightarrow (\partial_3 c b, \partial_2 b' a, a', n) \\ s_0 &: = (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \rightarrow (C \rtimes B) \rtimes (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \\ &\quad (b, a, a', n) \rightarrow (1, b, 1, a, a', n) \\ s_1 &: = (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \rightarrow (C \rtimes B) \rtimes (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \\ &\quad (b, a, a', n) \rightarrow (1, 1, b, a, a', n) \\ s_2 &: = (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \rightarrow (C \rtimes B) \rtimes (B \rtimes A) \rtimes (A \rtimes N) \\ &\quad (b, a, a', n) \rightarrow (1, b, 1, a', n) \end{aligned}$$

Böylece 3-truncated pseudosimplisel grup $H = \{H_0, H_1, H_2, H_3\}$ elde ederiz.

KAYNAKÇA (REFERENCES)

- [1] J.H.C. Whitehead. Combinatorial Homotopy II, Bull . *American Math. Society*, 453-456, (1949).
- [2] T. Porter. Homology of Commutative Algebras and an Invariant of Simis and Vasconceles. *J. Algebra*

- 99, 458-465(1986).
- [3] R. Brown, Higher Dimensional Group Theory, Low Dimensional Topology, *London Math. Soc. Lecture Note Series*, 48, 215-238 (1982).
- [4] R. Brown. Coproducts of Crossed P-modules, Applications to Second Homotopy Groups and to the Homology of Groups, *Topology*, 23, 337-345, (1984).
- [5] R. Brown and P.J. Higgins. Colimit Theorems for Relative Homotopy Groups, *J. Pure Appl. Algebra*, 22, 248-370, (1981).
- [6] D. Conduché, Modules croisés généralisés de longueur 2, *Journal of Pure and Applied Algebra*, 34, 155-178, (1984).
- [7] P. Carrasco and A. M. Cegarra, Group-theoretic Algebraic Models for Homotopy Types, *Jour. Pure Applied Algebra*, 75, 195-235,(1991)
- [8] A. Mutlu and T. Porter, Applications of Peiffer pairing in the Moore complex of a simplicial group, *Theory and Applications of Categories*, Volume 4, No. 7, 148-173 (1998).
- [9] Z. Arvasi, T.S. Kuzpınarı and E. Ö. Uslu, Three Crossed Modules, *Homology, Homotopy and Applications*, 11 (2), 161-187.
- [10] Inasaridze, H. N.: Homotopy of pseudosimplicial groups and nonabelian derived functors and algebraic K-theory, *Math. Sbornik*, TOM, 98, (140), No: 3, 303-323 (1975).
- [11] İ. Akça and S. Pak Pseudo simplicial groups and crossed modules, *Turk J Math*, Volume 34, 475-487 (2010).
- [12] U. Cesur, Pseudo Pseudo 3- Çaprazlanmış Modüller, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, KONYA (2018)
- [13] P. Carrasco, Complejos hipercruzados, cohomologías extensiones, Ph.D. Thesis, *Universidad de Granada*, (1987).